

ingen Tro“. „Desuden“, sagde han, „er vore Ægteskaber meget bedre end Evropas; der bliver Mennesker skilte fra hverandre lige hvert Øjeblik, her passerer det aldrig, for her har Kvinderne lært at bøje sig, — hvorfor skulde min Søster ikke lære det, der er det rigtigste for en Kvinde“. —

En Aften gik jeg ud paa Taget, hvor Familien var samlet, men da jeg saa, hvorledes Mændene satte sig paa Hyn-derne, og Kvinderne kun paa Jorden, sukkede jeg uvilkaarligt. „Hvad er der?“ spurgte de. „Aa“, sagde jeg, „det gør mig ondt for de smaa Piger, der leger derhenne“, sagde jeg, „kun nogle Aar — og de er Slaver!“ „Aa, det er jo da kun Piger“, sagde Kvinderne, „de ved dog fra Fødselen af, at det ikke kan være andet. Det er slet ikke værd at tænke paa det“. Og saaledes er det. Der er ingen Fortvivlelse, ingen Si-gen imod, ingen Kamp, der er det, der er værre: *en stum Resignation*. Hvad maa der til for at faa en saa til-lukket Verden vækket op til at leve? En Verden med saa overordentlig mange Muligheder for det, der er frugt-bringende for Sjælens Frelse?

Der var mange flere Smaatræk, men jeg maa standse for at faa min Post færdig, inden jeg rejser hjem, for Rej-sen maa allerede begynde Mandag. Desuden — den Grund havde De vist ikke gættet — slider hvert Ord paa min — Pen, — og jeg har kun denne eneste her, og i hele Halda findes ingen anden end denne. Og denne ene Pen er ogsaa ved at svigte, saa jeg maa være lidt sparsom med de sidste Breve. — Det er vidunderlig dejligt en Stund at være udenfor al Civilisation!

Mit Ur gik i Staa — og jeg retter mig dels efter Solen, dels efter Maanen! En Masse Ting, som man derhjemme finder nødvendige, findes ikke her, og jeg lever paa kurdisk! Et Bord eller en Stol har Haldas Beboere aldrig set, og jeg bruger et Brædt til mit Skrive-bord og Gulvet til at sidde paa. Jeg faar de mest vidunderlige Ting at spise, som slet ikke kan oversættes, og som bestaar af alt muligt, kun *ikke* af Kød, Æg, Sukker, Kaffe og The. Raa Agurker regnes for det bedste af alt af det, de rører sammen, og undertiden har jeg spist 6—8 paa en Dag. Men Befolk-ningen er meget mere forundret over mig, end jeg over den, og naar jeg aabner en Bog for at læse, bliver jeg regnet for et uhyggeligt Vidunder. De mener, at jeg er en Konges Datter fra et Land langt mod Nord, der vil erobre Land til Faderen, men først vil jeg undersøge Forholdene, og derfor synes de, at det, at jeg skriver Breve, kun er en Bekræftelse paa deres Formodning. Mange hader mig derfor, men indtil nu hvilede den armeniske Lærerinde, der bor sammen med mig, og jeg ganske trygt, vel vidende, at en Spurv ikke falder til Jorden uden Faderens Villje. —

Halda er vidunderlig dejligt! Nede i Dalen risler Vandet fra de forskellige Kilder, og der bevæger Kvinder, Mænd og Børn sig i de mest maleriske Drag-ter. Ligeoverfor paa Skraaningen af Bjerget er der fuldt af Vinhaver og paa den anden Side er Landsbyen strøet ud, som om dens Huse var vilde Mark-blomster omgivne af mere eller mindre højt Grønt, der bestaar i Krat og Frugtha-ver, og højt oppe paa et af Bjergene